

De Castelladral a Navàs sense passar per Navars

written by Cabassers.org | 27/01/2022

El municipi que avui en dia es coneix com “Navàs” s’anomenà Castelladral fins el 1937. Per aquest motiu no apareix amb la forma “Navàs” a la “Llista dels noms dels Municipis de Catalunya” del 1933:

Caseras	CASERES	Castellnou
Caserras	CASSERRES	Seana
Cassá de la Sel- va	CAÇÀ <i>de la Sel- va</i>	Castelló
Castell de Am- purdá	CASTELL D'EM- PORDÀ	Farfaña
Castell del Areny	CASTELL DE L'ARENY	Castellolí
Castelladrall	CASTELLADRAL	Castellón
Castellar	CASTELLAR <i>del Vallès</i>	Ampurias
Castellar de la Ribera	CASTELLAR <i>de la Ribera</i>	Castellserá
Castellar de Nuch	CASTELLAR <i>de N'Hug</i>	Castelltersó
Castellar del Riu	CASTELLAR <i>del Riu</i>	Castellvell
Castellás	CASTELLÀS	Castellvel
		Vilar
		Castellví d
		Marca
		Castellví de
		sanes
		Castillo de
		Catllar
		Cavá

El 1937 l'Ajuntament de Castelladrall sol·licitava a la Conselleria de Seguretat Interior el canvi de nom per "Navàs". Per al procediment, un Decret de Seguretat Interior de 9 d'octubre de 1936, publicat al DOGC 285, 11/10/1936, pàgs. [141](#) i [142](#), establia que "per a canviar el nom d'un poble caldrà que ho acordi l'Ajuntament, sotmetent l'acord a l'aprovació del Consell de la Generalitat". Així doncs, el DOGC núm. 28, de 28 de gener de 1937, publicava el canvi de nom de Castelladrall per Navàs:

la persona en qui delegui, per quatre Vocals, dos dels quals seran designats pel Consell de l'Escola Nova Unificada entre els representants de les dues sindicals, i els altres dos seran Professors d'una Escola Normal, nomenats pel Conseller de Cultura a proposta de dit Consell. Dels quatre Vocals tres, almenys, hauran d'ésser Meatres amb títol oficial.

Barcelona, 26 de gener del 1937.

El Conseller Primer,
JOSEP TARRADELLAS

El Conseller de Cultura,
ANTONI M.ª Sureda

SEGURETAT INTERIOR

DECRET

Vist l'expedient instruït al Cap de Negociat de la Plantilla especial de l'extingit Govern Civil, senyor Salvador Raboso i Cucsta, per abandonament de càrrec a les Oficines del Departament de Seguretat Interior, i tenint en compte l'informat pel funcionari instructor de l'expedient, a proposta del Conseller de Seguretat Interior i d'acord amb el Consell,

Decreto :

Es destituït el Cap de Negociat de la Plantilla especial de l'extingit Govern Civil senyor Salvador Raboso i Cucsta, per haver incorregut en la falta greu d'abandonament del càrrec.

DECRET

Vistes les comunicacions rebudes dels Ajuntaments de Sant Carles de la Ràpita, Sant Cugat Segarrigues, Sant Boi de Llobregat, Santa Oliva, Sant Boi de Lluçanès, les Masies de Sant Hipòlit, Castelladral i Santa Margarida de Montbui, acompanyant una certificació acreditativa de l'acord pres per les respectives Corporacions de canviar el nom de llurs pobles, de conformitat amb allò que és previst pel Decret d'aquest Departament de data 9 d'octubre proupassat, i havent-se complert tots els tràmits legals,

A proposta del Conseller de Seguretat Interior, i d'acord amb el Consell,

Decreto:

Es aprovat el canvi de nom dels pobles de Sant Carles de la Ràpita, pel de La Ràpita dels Alfaes; Sant Cugat Segarrigues, pel de Segarrigues; Sant Boi de Llobregat, pel de Vilabol; Santa Oliva, pel d'Oliva del Penedès; Sant Boi de Lluçanès, pel d'Aurora de Lluçanès; les Masies de Sant Hipòlit, pel de Glevinyol de Ter; Castelladral, pel de Navàs, i Santa Margarida de Montbui, pel d'Algüesbones de Montbui.

Barcelona, 19 de gener del 1937.

El Conseller Primer,
JOSEP TARRADELLAS

El Conseller
de Seguretat Interior,
A. AGUADÉ I MIRÓ

ORDRE

Atès que els treballadors de l'empresa collectivitzada Barata Germans, Empresa Collectivitzada, radicada a Terrassa, plaça de Maragall, n.º 2, d'acord amb el previst en l'art. 15 del Decret de Collectivitzacions del 24 d'octubre del 1936, han proposat a aquesta Conselleria, com a Interventor de la Generalitat de Catalunya en la suadita empresa, el company Josep Citrans i Torras, domiciliat a Terrassa, carrer de Cervantes, n.º 151, fent ús de les atribucions que em confereix el sudit Decret,

Ha resolt :

Es nomenat Interventor delegat de la Generalitat de Catalunya en l'empresa collectivitzada Barata Germans, Empresa Collectivitzada, el company Josep Citrans i Torras, d'acord amb els treballadors de l'esmentada empresa.

Barcelona, 22 de gener del 1937.

F. D.,
El Sots-Secretari d'Economia,
ANTONI G. BIRTA

ORDRE

Atès que els treballadors de l'empresa collectivitzada Boda, Palls & Cia, Empresa Collectivitzada, radicada a Terrassa, carrer de Serrano, n.º 48, d'acord amb el previst en l'art. 15 del Decret de Collectivitzacions del 24 d'octubre del 1936, han proposat a aquesta Conselleria, com a Interventor de

[DOGC 28, 28/01/1937, p. 426](#)

A principis de gener de 2022 l'usuari de twitter [@georgeengel73](#) feia públic un document molt interessant, sobre l'anunci de canvi de nom del municipi que trameté l'Ajuntament de Navàs el dia 1 de febrer de 1937 als altres ajuntaments catalans, per tal de notificar-los la variació:

AJUNTAMENT
- de -
NAVÀS
(Abans Castelladral)

Companys de Municipalitat

de

Sant Julià de Ramis

Ens plau assabentar-vos que per Decret de la Conselleria de Seguretat Interior de data 17 de gener de l'any que som, (Diari Oficial del dia 28) s'aprovà el canvi de nom amb el qual fins ara es designava aquest poble, determinant que des d'ara s'anomenarà

NAVÀS

Ço que us traslладem per el vostre coneixement i a l'ensens, ens permetem pregar-vos volgueu fer-ho publicar i notificar als Sindicats i altres organitzacions que hi hagi en aqueixa localitat.

Us ho agraïm a la bestreta.

Compteu amb nosaltres reciprocament.

Salut. Una abraçada fraternal i revolucionària.

Navàs (abans Castelladral) 1 de Febrer del 1937.

PEL CONSELL MUNICIPAL,
EL PRESIDENT,

Ramon Sala Bessa

Document difós a [Twitter](#) per Xavi Novell.

Acabada la guerra civil, el franquisme tornà a la denominació de Castelladral. Aquesta denominació continuà vigent fins el

1960, i en aquell any el nom del municipi es tornà a canviar pel que ja havia adoptat el 1937, però castellanitzat: Navás. A la primera llista de noms oficials dels municipis catalans, aprovada per la Generalitat restaurada el 1983, el topònim hi aparegué catalanitzat i amb l'accent obert, Navàs (Núm. 474 a la [llista](#)):

465. Montseny
466. Móra d'Ebre
467. Móra la Nova
468. Morell, el
469. Morera de Montsant, la
470. Muntanyola
471. Mura
472. Nalec
473. Navarcles
474. Navàs
475. Navata
476. Navès
477. Nou, la
478. Nou de Gaià, la
479. Nulles
480. Odèn
481. Òdena
482. Ogassa
483. Olèrdola
484. Olesa de Bonesvalls
485. Olesa de Montserrat
486. Oliana
487. Oliola

Tanmateix, la forma normativa d'aquest topònim és Navars i no Navàs. S'adoptà la forma "Navàs" el 1937 perquè, per les circumstàncies de la guerra, no es va consultar l'IEC per al canvi de nom i la correcció de la forma. Això va fer que el topònim aparegués així el 1983. Joan Coromines ho aclareix a l'*Onomasticon Cataloniae*, [v. 5, p. 449, col. b, lín. 4.](#)